

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η
28/2025

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη για αυτό τόπο την 18.2.2025 και ώρα 11:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Από το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η πιθανή παραβίαση από την εταιρεία με την επωνυμία «ΓΚΕΚΑ ΕΛΕΝΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ» της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας με την προβολή και ανάρτηση, σε κανάλι με το όνομα «AlphaPop Original», στην πλατφόρμα του YouTube, στο <https://www.youtube.com/@AlphapopOriginal>, οπτικοακουστικού περιεχομένου που ενδεχομένως: α) είναι επιβλαβές για την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων, β) υποκινεί σε βία και μίσος κατά προσώπων και ομάδων προσώπων, γ) μεταδίδεται χωρίς την εγγραφή του παρόχου του στο οικείο μητρώο του άρθρου 37 παρ. 1 του Ν. 4779/2021.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 265/16.9.2024, ο οποίος ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα - νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά, που υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 1484/ΕΣ/3.10.2024 νομική του εισήγηση.

Δεν παρέστη κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ο νόμιμος εκπρόσωπος της εγκαλουμένης εταιρείας, ούτε εκπροσωπήθηκε από πληρεξούσιο δικηγόρο, αν και η τελευταία είχε κληθεί νομίμως και εμπροθέσμως με την με αριθμό πρωτοκόλλου

6682/11.12.2024 κλήση για ακρόαση την 18.2.2025, η οποία της επιδόθηκε με τη συστημένη επιστολή RE 233 587 099 GR που παραδόθηκε στις 23.12.2024 και ώρα 12.53.

Αμέσως μετά, η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως. Παρέστησαν τα αυτά ως άνω μέλη και η αυτή ως άνω γραμματέας. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω Εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και την ενδεχόμενη επιβολή, σε περίπτωση παραβάσεων, των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Ο άμεσος αυτός κρατικός έλεγχος αποσκοπεί μεταξύ άλλων στην προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας και στον σεβασμό της προσωπικότητας και της αξίας των αναφερόμενων προσώπων.
2. Κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2863/2000: *«Το ΕΣΡ ασκεί τον προβλεπόμενο στο Σύνταγμα άμεσο έλεγχο στον τομέα της παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε είδους, με την έκδοση εκτελεστών ατομικών διοικητικών πράξεων...»*. Επίσης, κατά το άρθρο 33 παρ. 1 του Ν. 4779/2021: *«Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, όλες οι αρμοδιότητες του παρόντος, καθώς και η επίβλεψη της εφαρμογής των κανόνων του και η επιβολή κυρώσεων για τις παραβιάσεις τους, ανατίθενται στο Ε.Σ.Ρ., που είναι ανεξάρτητη αρχή και απολαμβάνει πλήρους λειτουργικής ανεξαρτησίας από την Κυβέρνηση και από οποιονδήποτε άλλον κρατικό και ιδιωτικό φορέα»*. Εξάλλου, κατά το άρθρο 36 παρ. 1 του Ν. 4779/2021: *«Σε περίπτωση παράβασης του άρθρου 8, των παρ. 1-3 και 7-9 του άρθρου 9, των παρ. 1, 2 και 5 του άρθρου 10, των άρθρων 12, 13, 14, 15, 16, των παρ. 1-2 του άρθρου 17, του άρθρου 18, της παρ. 1 του άρθρου 19, των παρ. 1-2 του άρθρου 20, των άρθρων 21, 23, 24, 25, 26, 27, και των παρ. 1-2 του άρθρου 28 από πάροχο υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, συνδρομητικών ή μη, το*

Ε.Σ.Ρ. επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στον ν. 2644/1998 (Α' 233) και τον ν. 2328/1995 (Α' 159), αντιστοίχως».

3. Το άρθρο 2 παρ. 1 του Ν. 4779/2021, το οποίο ενσωματώνει στην ελληνική νομοθεσία το άρθρο 1 παρ. 1 της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808, ορίζει τα ακόλουθα: «Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νοούνται ως: α) «υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων»: αα) η υπηρεσία όπως ορίζεται στα άρθρα 56 και 57 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), κύριος σκοπός της οποίας ή ενός διαχωρίσιμου τμήματος αυτής με αυτοτελές περιεχόμενο και λειτουργία σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα ή μία βασική λειτουργία της υπηρεσίας είναι η παροχή προγραμμάτων, υπό τη συντακτική ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας προς το ευρύ κοινό, με σκοπό την ενημέρωση, την ψυχαγωγία ή την επιμόρφωση μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών κατά την έννοια της υποπερ. 9 της περ. Α) του άρθρου 110 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων είναι είτε τηλεοπτική εκπομπή, σύμφωνα με την περ. θ) της παρούσας, είτε κατά παραγγελία υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων, σύμφωνα με την περ. ια) ή αβ) η οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση σύμφωνα με την περ. ιβ) ... γ) «πρόγραμμα»: σειρά διαδοχικώς κινούμενων εικόνων, με ή χωρίς ήχο, που συνιστά, ανεξαρτήτως της διάρκειάς τους, αυτοτελές στοιχείο, στο πλαίσιο προγραμματισμού ή καταλόγου ο οποίος καταρτίζεται από τον πάροχο υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας και περιλαμβάνει, ιδίως, ταινίες μεγάλου μήκους, βιντεοκλίπ, αθλητικά γεγονότα, κωμικές σειρές, ντοκιμαντέρ, παιδικά προγράμματα και έργα δραματουργίας... ζ) «πάροχος υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει τη συντακτική ευθύνη για την επιλογή του οπτικοακουστικού περιεχομένου της οικείας υπηρεσίας και καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο αυτό οργανώνεται... θ) «τηλεοπτική εκπομπή»: γραμμική υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων που παρέχεται από τον οικείο πάροχο για την ταυτόχρονη παρακολούθηση από το κοινό προγραμμάτων βάσει χρονολογικά προγραμματισμένων μεταδόσεων. ι) «τηλεοπτικός οργανισμός»: πάροχος υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας που προσφέρει τηλεοπτικές εκπομπές. ια) «κατά παραγγελία υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων»: η μη γραμμική υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων που παρέχεται από τον οικείο πάροχο για την παρακολούθηση προγραμμάτων σε χρονική στιγμή που επιλέγει ο χρήστης με αίτημά του, από κατάλογο προγραμμάτων του παρόχου».

4. Οι έννοιες της «υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων» και του «προγράμματος» εξειδικεύτηκαν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Υπόθεση C-347/14 New Media Online GmbH κατά Bundeskommunikationssenat, ECLI:EU:C:2015:709, η δοθείσα δε ερμηνεία είναι νομικώς δεσμευτική για κάθε εθνική αρχή κράτους μέλους που καλείται να αποφανθεί επί ομοίου ζητήματος -<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3A114552>. Η απόφαση αυτή εντάσσει στις έννοιες της «υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων» και του «προγράμματος» κάθε οπτικοακουστικό υλικό, που παρέχεται στο κοινό μέσω ελεύθερα προσβάσιμων ηλεκτρονικών ιστοτόπων και το οποίο μπορεί να έχει επιπτώσεις σε αυτούς που το παρακολουθούν ανάλογες με εκείνες που προκαλούνται από τη μετάδοση αντίστοιχου υλικού από τους κλασικούς παρόχους μέσων επικοινωνίας. Σύμφωνα με την απόφαση, η υπαγωγή αυτού του υλικού στην έννοια της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων και σε εκείνη του προγράμματος αποβλέπει αφενός να συμβάλει στην ομοιόμορφη προστασία του κοινού και αφετέρου να εξασφαλίσει την εφαρμογή των ίδιων νομικών κανόνων στους φορείς που απευθύνονται στους ίδιους κατά τεκμήριο αποδέκτες, αποφεύγοντας με αυτόν τον τρόπο στρεβλώσεις, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε πρακτικές που ανταγωνίζονται με αθέμιτο τρόπο την παραδοσιακή τηλεόραση και που αποσκοπούν στην καταστρατήγηση υφιστάμενων νομικών υποχρεώσεων. Δεν εντάσσεται αυτό το υλικό στην έννοια της οπτικοακουστικής υπηρεσίας, αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που έχει σαφώς συμπτωματικό και παρεπόμενο χαρακτήρα σε σχέση με την κύρια υπηρεσία που παρέχεται από ηλεκτρονικό ιστότοπο, ο οποίος έχει ως βασικό του αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών μη προσομοιαζουσών με τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Η εξέταση αυτή θα πρέπει να γίνεται με ουσιαστικό τρόπο και να λαμβάνει υπόψη προεχόντως αν η οικεία υπηρεσία έχει ως τέτοια, και ανεξαρτήτως του πλαισίου στο οποίο παρέχεται, κύριο σκοπό την παροχή προγραμμάτων προς ενημέρωση, ψυχαγωγία και επιμόρφωση του ευρέως κοινού. Ακόμα και ολιγόλεπτο οπτικοακουστικό περιεχόμενο προσφερόμενο μέσω ενός ηλεκτρονικού ιστοτόπου μπορεί να εμπίπτει στην έννοια της οπτικοακουστικής υπηρεσίας, όταν προκύπτει η ύπαρξη ενός τέτοιου αυτοτελούς ενημερωτικού ή/και ψυχαγωγικού και επιμορφωτικού σκοπού.

5. Εξάλλου, κατά την αιτιολογική σκέψη 3 του προοιμίου της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1808 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου: «*Η οδηγία*

2010/13/ΕΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει μόνο για τις υπηρεσίες που έχουν ως κύριο σκοπό την παροχή προγραμμάτων ενημερωτικού, ψυχαγωγικού ή εκπαιδευτικού χαρακτήρα. Η απαίτηση ως προς τον κύριο αυτόν σκοπό θα πρέπει επίσης να θεωρηθεί ότι ικανοποιείται εάν η υπηρεσία έχει οπτικοακουστικό περιεχόμενο και μορφή που μπορούν να διαχωριστούν από την κύρια δραστηριότητα του παρόχου υπηρεσιών, όπως τα αυτοτελή τμήματα ηλεκτρονικών εφημερίδων που περιέχουν οπτικοακουστικά προγράμματα ή βίντεο παραγόμενα από χρήστες, όταν τα τμήματα αυτά μπορούν να θεωρηθούν διαχωρίσιμα από την κύρια δραστηριότητά τους. Μια υπηρεσία θα πρέπει να θεωρείται ότι είναι ακριβώς αναπόσπαστο συμπλήρωμα της κύριας δραστηριότητας, λόγω των στοιχείων που συνδέουν την προσφορά οπτικοακουστικής υπηρεσίας με την κύρια δραστηριότητα όπως η παροχή ειδήσεων σε γραπτή μορφή. Υπό την έννοια αυτή, οι τηλεοπτικοί σταθμοί ή κάθε άλλη οπτικοακουστική υπηρεσία υπό τη συντακτική ευθύνη παρόχου υπηρεσιών μπορούν να συνιστούν αφ' εαυτών υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, ακόμη και εάν παρέχονται σε πλατφόρμα διαμοιρασμού βίντεο, χαρακτηριστικό της οποίας είναι η απουσία συντακτικής ευθύνης. Στις περιπτώσεις αυτές, εναπόκειται στους παρόχους που φέρουν τη συντακτική ευθύνη να συμμορφώνονται με την οδηγία 2010/13/ΕΕ». Συνακολούθως, ακόμα και οπτικοακουστικό περιεχόμενο που παρέχεται μέσω ηλεκτρονικών πλατφορμών χαρακτηριζόμενων από την έλλειψη συντακτικής ευθύνης επί του αναρτώμενου σε αυτές υλικού μπορεί να υπάγεται στην έννοια της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων και να ελέγχεται επομένως ως τέτοιο, εφόσον πληρούνται κατά τα λοιπά οι σχετικές νόμιμες προϋποθέσεις, κατά τα αναλυθέντα στις σκέψεις 3 και 4 της παρούσας.

6. Με τις ΣτΕ 1349/2023 και ΣτΕ 1350/2023, κρίθηκε ότι η ελεγκτική και κυρωτική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης ασκείται και επί των παρόχων που μεταδίδουν οπτικοακουστικό περιεχόμενο μέσω ηλεκτρονικών ιστοτόπων. Για τους παρόχους όμως που προβαίνουν σε μια τέτοια μετάδοση χωρίς να είναι ταυτοχρόνως ιδιοκτήτες παραδοσιακών τηλεοπτικών σταθμών, κρίθηκε ότι η αρμοδιότητα αυτή καταλαμβάνει, βάσει των κανόνων της αμιγώς εθνικής νομοθεσίας, μόνο τις πράξεις εκείνες που τυποποιούνται ρητώς ως αδικήματα στους κανόνες του Ν. 4779/2021, οι οποίοι ενσωματώνουν τις ρυθμίσεις της τροποποιημένης Οδηγίας 2010/13/ΕΕ. Για το αν ενδεχομένως προκύπτει ερμηνευτικώς και επί των παρόχων αυτών κάποια ευρύτερη αρμοδιότητα ελέγχου και

επιβολής κυρώσεων για το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, βάσει των ενωσιακών κανόνων και επιταγών, αποφασίστηκε η αποστολή σχετικού προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις ΔΕΕ C-555/23 & ΔΕΕ C-556/23).

7. Εξάλλου, οι πάροχοι μέσων επικοινωνίας υποχρεούνται να λαμβάνουν μέτρα για την προστασία των ανηλίκων από την προβολή οπτικοακουστικού περιεχομένου που μπορεί να έχει αρνητική επίπτωση στην ηθική και πνευματική τους ανάπτυξη. Ειδικότερα, το άρθρο 9 παρ. 1 του Ν. 4779/2021 ορίζει τα εξής: *«Οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων που ενδέχεται να είναι επιβλαβείς για τη σωματική, ψυχική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, παρέχονται κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι, υπό κανονικές συνθήκες, οι ανήλικοι δεν θα τις ακούν ούτε θα τις βλέπουν. Ενδεικτικά μέτρα αποτελούν, ιδίως, η σήμανση των προγραμμάτων, η επιλογή της ώρας μετάδοσής τους, η χρήση προσωπικών αριθμών αναγνώρισης (κωδικών PIN), τα μέσα εξακρίβωσης της ηλικίας ή άλλα τεχνικά μέτρα, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας. Το πλέον επιβλαβές περιεχόμενο, όπως είναι η αδικαιολόγητη βία και η πορνογραφία, υπόκειται στα αυστηρότερα μέτρα».*

8. Επίσης, οι πάροχοι μέσων επικοινωνίας υποχρεούνται να μην υποκινούν, έστω και με έμμεσο τρόπο, στη βία και το μίσος κατά προσώπων και πληθυσμιακών ομάδων. Ειδικότερα, το άρθρο 8 του Ν. 4779/2021 ορίζει τα εξής: *«Οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων δεν πρέπει να εμπεριέχουν υποκίνηση σε βία ή μίσος εναντίον ομάδας ανθρώπων ή μέλους ομάδας που προσδιορίζεται με βάση τα χαρακτηριστικά της φυλής, το χρώμα, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, τις γενεαλογικές καταβολές, τη θρησκεία, την αναπηρία, τον γενετήσιο προσανατολισμό, την ταυτότητα ή τα χαρακτηριστικά φύλου».* Αυτονοήτως, η προβολή περιεχομένου που υποκινεί, έστω και έμμεσα, στη βία και το μίσος είναι επιβλαβής και για την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων.

9. Επιπλέον, το άρθρο 37 παρ. 1 του Ν. 4779/2021 ορίζει τα εξής: *«Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα πάροχοι υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, γραμμικών ή μη γραμμικών, συνδρομητικών ή ελεύθερης λήψης, εγγράφονται στο Μητρώο Επιχειρήσεων που τηρείται στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ.. Το Ε.Σ.Ρ. προσδιορίζει, με απόφασή του, τα στοιχεία που, ανά κατηγορία, υποβάλλουν οι πάροχοι για την εγγραφή τους, και τα οποία περιλαμβάνουν, κατ' ελάχιστο, την επωνυμία του παρόχου, την έδρα του, τα στοιχεία των νομίμων εκπροσώπων του, πλήρη στοιχεία*

επικοινωνίας και πληροφορίες για το καθεστώς ιδιοκτησίας του παρόχου, καθώς και τον εγκεκριμένο ή σχεδιαζόμενο προγραμματισμό μεταδόσεων ή κατάλογο προγραμμάτων που θα περιλαμβάνει την κατηγορία προγραμμάτων. Αν ο σχεδιαζόμενος προγραμματισμός μεταδόσεων ή κατάλογος προγραμμάτων δεν έχει εγκριθεί από αρμόδια αρχή, η έγκρισή του από το Ε.Σ.Ρ. αποτελεί προϋπόθεση για την εγγραφή του παρόχου στο οικείο μητρώο». Συναφώς, το άρθρο 5 παρ. 1 της Απόφασης ΕΣΡ 1/2022 (ΦΕΚ Β' 3811) προβλέπει τα ακόλουθα: «Η προηγούμενη έγκριση υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων από το ΕΣΡ αποτελεί προϋπόθεση για τη νόμιμη παροχή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 37 του ν. 4779/2021».

10. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ. ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει, σε περίπτωση παραβάσεων, τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου και την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος, προέκυψαν τα εξής.

Από τα στοιχεία του <https://playboard.co/en/channel/UC9Cygw98uO9Gdb3X5tn9sQg> προκύπτει ότι:

Βρίσκονται εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό κανάλι που λειτουργεί η εγκαλουμένη περίπτωση μισό εκατομμύριο άτομα (για την ακρίβεια 486.000).

Έχουν αναρτηθεί στο κανάλι αυτό πάνω από εκατό αρχεία οπτικοακουστικού και ηχητικού περιεχομένου, που έχουν συγκεντρώσει συνολικώς 218.608.491 προβολές. Όσον αφορά τα αναρτημένα στο κανάλι μουσικά αρχεία, πολλά έχουν προφανή οπτικοακουστική μορφή και προβάλλεται το επίσημο βίντεο κλιπ τους ενώ σε κάποια άλλα προβάλλονται εναλλασσόμενες εικόνες. Ακόμα και τα τελευταία ωστόσο εμπίπτουν στην έννοια της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων καθώς έχουν πάντως ως κύριο σκοπό την παροχή προγράμματος με ήχο και κινούμενη εικόνα.

Ο φορέας του ηλεκτρονικού καναλιού έχει πλήρη συντακτική ευθύνη για την οργάνωση και τη χρονολογική παρουσίαση του υλικού αυτού στην χρησιμοποιούμενη ηλεκτρονική πλατφόρμα.

Το αναρτημένο υλικό αποσκοπεί προφανώς στην ψυχαγωγία του κοινού, εφόσον πρόκειται για τραγούδια από τον χώρο της τραπ/ραπ μουσικής.

Πριν από την προβολή πολλών από τα βίντεο προηγείται η προβολή οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών.

Από την παρακολούθηση εξάλλου του αναρτημένου στο ηλεκτρονικό κανάλι οπτικοακουστικού υλικού (τελευταία προσπέλαση 3 Οκτωβρίου 2024), προκύπτουν τα ακόλουθα:

Γίνεται συχνά εξύμνηση και προβολή μέσω των τραγουδιών έκνομων και βίαιων συμπεριφορών, συμπεριλαμβανομένης και της εμφάνισης πλάνων οπλοκατοχής και οπλοχρησίας.

Γίνονται άμεσες και έμμεσες αναφορές στους στίχους στα ναρκωτικά και στην αποκόμιση μεγάλων χρηματικών ποσών από την εμπορία τους.

Γίνεται υποτίμηση των γυναικών με απαξιωτικές και προσβλητικές αναφορές σε αυτές.

Οι στίχοι ορισμένων τραγουδιών περιέχουν υβριστικές εκφράσεις και λέξεις, ενώ ενίοτε προβάλλονται και προσβλητικές χειρονομίες.

Γενικότερα, επιχειρείται συχνά η ανάδειξη μέσω των τραγουδιών ενός προτύπου εύκολου και άκοπου πλουτισμού και της επιτυχίας μέσω της αντικοινωνικής συμπεριφοράς και της παρανομίας.

Αναφέρονται ενδεικτικώς τα ακόλουθα, όσον αφορά συγκεκριμένα μουσικά βίντεο που βρίσκονται αναρτημένα στο ηλεκτρονικό κανάλι.

Τίτλος τραγουδιού: BOSS (<https://www.youtube.com/watch?v=bkhfDqz3QMA>, 1.300.000 προβολές μέχρι σήμερα).

Γίνεται μέσω των στίχων εξύμνηση και ανάδειξη παράνομων και βίαιων συμπεριφορών:

Όπου πάμε μας ξέρουνε κι οι πέτρες

Θα σουρώνεις μακαρόνια απ' τις σφαίρες

...

Ξέρω τους gangsters από παιδιά

Δίνουν το στόχο από κελιά

Όλοι για όπλα ναρκωτικά

Όλοι μπλεγμένοι μες στα σκατά

...

I'm a boss

Δεν πεινούσα μα τους έφαγα yeah

Γίνονται αναφορές στους στίχους στην εμπορία και τη χρήση ναρκωτικών ουσιών:

Μέσα στα club

Παίρνω το τζίρο

Και τα επενδύω

Πάνω στο κίλο

...

Τριπάρουνε μάλλον είναι απ' το μύτο

Yeah yeah

Γίνεται υποτίμηση των γυναικών μέσω των στίχων:

Η πουτάνα λέει σε όλα yes yes

Οι στίχοι περιέχουν βωμολοχίες: *παλιοαρχίδι, πουτάνα*

Τίτλος τραγουδιού: SEXAKI (https://www.youtube.com/watch?v=-FTSP1BcA_U,
11.000.000 προβολές μέχρι σήμερα).

Γίνεται μέσω των στίχων εξύμνηση και ανάδειξη παράνομων και βίαιων συμπεριφορών:

Ζω μέσα στο Matrix αλλά κουβαλάω πιστόλια πάνω μου σαν να 'μαι ο Nio

...

Οι μπάτσοι ξέρουν δεν είμαι ποντίκι

Η μάνα ξέρει έχει γεννήσει αλήτη

...

Αλλάζουν attitude όταν σκάμε μύτη

Η Arigato Mafia θα σου γαμήσει το σπίτι

...

Γαμιούνται οι Illuminati δεν είμαστε πιόνια

Γαμάω τους rappers σαν να παίζω σε τσόντα

Αν με μισείς τότε πάνε ψόφα

Οι στίχοι περιέχουν βωμολοχίες: *μουνάρα, γαμήσει, γαμιούνται, γαμάω*

Τίτλος τραγουδιού: CULA (<https://www.youtube.com/watch?v=QojJ1vO5gKs>, 208.000 προβολές μέχρι σήμερα).

Προβάλλονται συνεχώς εναλλασσόμενες εικόνες του τραγουδιστή να φέρει όπλο και να το επιδεικνύει.

Οι στίχοι συνολικά αναφέρονται σε συγκεκριμένο πρόσωπο από τον χώρο της τραπ/ραπ μουσικής (ευρύτερα γνωστό ως Light) και περιέχουν απειλές και προβολές για αυτό:

Αφού θες τόσο πολύ να 'σαι ο Fifty (Fifty)

Θα τεστάρω άμα αντέχεις 9 σφαίρες

Ερωτευμένος με τον εαυτό σου

Αυτοτσιμπουκώνεσαι τις δύσκολες μέρες

...

Βαρυμπόμπη πάνε σκάψε άμα εξαφανιστούνε

Στο λαρύγγι το μαχαίρι μην ξαναμιλήσουνε

Όχι σαν όλο το σόι σου θα το γαμήσουμε

...

Τσούλα, τσούλα

Ναι, ναι τσούλα, τσούλα

Είσαι άντρας τσούλα

Δεν φοράς παντελόνια

Τσούλα, τσούλα

...

Ανεξάρτητος δεν είσαι, δεν είσαι αφεντικό

Ανήκεις στη Ρaník, διάβασε συμφωνητικό

Σαν τον Snik θα φας φάπες αντί για φαγητό

...

Ρε ξεφτίλα (La La La)

Είσαι για κλάματα (ματα ματα)

Σε μαράναν' τα Gucci, Prada

Αυτά σου λείπαν' να παρ' τα παρ' τα

Οι στίχοι περιέχουν βωμολοχίες: αυτοτσιμπουκώνεσαι, πουτάνες, αρχίδια, τσούλα, τσιμπούκια, μαλάκες

Τίτλος τραγουδιού: SIENTELO (<https://www.youtube.com/watch?v=D66T1a3q6xc>, 1.600.000 προβολές μέχρι σήμερα).

Προβάλλεται κίνηση του χεριού που υπονοεί πυροβολισμό με όπλο (σημείο 02.18 του αναρτημένου οπτικοακουστικού αρχείου).

Γίνονται αναφορές στους στίχους στην εμπορία και τη χρήση ναρκωτικών ουσιών:

Ζαλίζομαι από τα drugia και τα ποτά

Τώρα που πέτυχα όλοι μ' έχουνε από κοντά (από κοντά)

Όλα μαύρα, σε τσουβάλια βάζω λεφτά

...

Με βάζουμε πάλι νυχτιάτικα, νυχτιάτικα στο τμήμα

Μου βρήκανε την κοκαΐνα, βρήκαν πάνω μου κοκό

Γίνεται υποτίμηση των γυναικών μέσω των στίχων:

Νατάσα δε θέλω να σε ξέρω

Πουτάνα μη μου λες "sientelo"

Νατάσα δε θέλω να σε δω

Όχι καριόλα δεν σ' αγαπώ

...

Πουτάνα μη μου πεις πως σε θέλω (θέλω)

Πουτάνα μη μου πεις "sientelo" (sientelo)

Πουτάνα δεν λέω "σ' αγαπώ"

Όχι καριόλα δεν σ' αγαπώ

...

Τερματισμένα όλα

Δεν έχω χρόνο καριόλα

Τίτλος τραγουδιού: ELIZABETH (https://www.youtube.com/watch?v=4N2-0yB-u_4, 448.000 προβολές μέχρι σήμερα)

Προβάλλεται όπλο (σημεία 00.06, 00.31-00.39, 00.50-01.00, 01.10, 01.16, 01.23, 01.33, 01.50-01.55, 01.58, 02.03-02.10, 02.22, 02.31, 02.46-02.52, 03.00, 03.08, 03.14-03.20, 03.27, 03.35 του αναρτημένου οπτικοακουστικού αρχείου).

Γίνεται υποτίμηση των γυναικών μέσω των στίχων:

Δεν είσαι εσύ σαν τις άλλες

Αυτές είναι πουτάνες

...

Σε συζητάνε και σε ζηλεύουν

Αυτές το μόνο που 'χουν τσιμπούκι για χάρες

...

Μωρό μου θα σου σηκώσω boutique

Ότι θέλεις αρκεί να μου λες yes please

Ναι yes please yes please yes please

...

Σου αξίζει μα δε σήκωσες καβάλο

Οι άλλες πουτάνες τις έχω στείλει όλες στο διάολο

Οι στίχοι περιέχουν βωμολοχίες: πουτάνες, τσιμπούκι

Τίτλος τραγουδιού: DRACO (<https://www.youtube.com/watch?v=tO1s0tS3Hqg>, 4.700.000 προβολές μέχρι σήμερα).

Προβάλλεται εικονικό όπλο (σημεία 00.39, 00.47, 01.37 του αναρτημένου οπτικοακουστικού αρχείου).

Γίνεται μέσω των στίχων εξύμνηση και ανάδειξη παράνομων και βίαιων συμπεριφορών:

Με τη μαφία έκανα δράμα yah

Όλοι οι δικοί μου Al Qaeda yah

Βγάζω τη σφαίρα απ' το τραύμα yah

...

Με draco με draco με draco με draco

Με draco στα χέρια θα νιώθεις νταής

Με draco με draco με draco με draco

Πυροβολώ τους πούστηδες θα το δεις

...

Ένα μύριο πήρα απ' την κλοπή yah

Στον Παναμά ήταν η φυγή yah

Γίνονται αναφορές στους στίχους στην εμπορία και τη χρήση ναρκωτικών:

1 κιλό έχω στην τσάντα yah

Το πουλώ και παίρνω Prada yah

...

Όταν μαστουρωθείς hol' up

Γίνεσαι ευθύς hol' up

Πρέζα όταν πιεις hol' up

Θα ενθαρρυνθείς hol' up

Ούζο και χασίς hol' up

Κρυφτό απ' την Police hol' up

Με draco στα χέρια hol' up

Νιώθεις ασφαλής hol' up00

Γίνεται υποτίμηση των γυναικών μέσω των στίχων:

Τα μάτια μου 24

Την πουτάνα σου παίρνω στα 4

Δεν παίρνω την ευθύνη σαν τον Καίσαρα

Την πουτάνα σου παίρνω στα 4

Οι στίχοι περιέχουν βωμολοχίες: πούστηδες, πουτάνα

III. Υπαγωγή

Συνάγεται σαφώς από τα ανωτέρω: i) ότι η εμπλεκόμενη στις επίμαχες μεταδόσεις εταιρεία συνιστά πάροχο υπηρεσιών μέσω επικοινωνίας και ii) ότι τα ηλεκτρονικώς αναρτώμενα από αυτήν οπτικοακουστικά αρχεία εμπίπτουν στην έννοια της κατά παραγγελία υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων κατά την έννοια του νόμου και της σχετικής ενωσιακής νομολογίας.

Πρόκειται ειδικότερα για παροχή οπτικοακουστικού τύπου υπηρεσιών με τρόπο οργανωμένο και συστηματικό, που προσομοιάζει με την παροχή οπτικοακουστικού περιεχομένου από τους κλασσικούς παρόχους και ενεργεί ανταγωνιστικά ως προς αυτούς και το περιεχόμενο που προσφέρουν στο κοινό. Όσον αφορά το οικονομικό όφελος που συνεπάγεται για τον φορέα του η λειτουργία του ηλεκτρονικού αυτού καναλιού, αυτό προκύπτει και από τα χρήματα που του καταβάλλονται από την οικεία ηλεκτρονική πλατφόρμα βάσει του αριθμού των θεάσεων του κάθε αναρτημένου αρχείου και του αριθμού των εγγεγραμμένων συνδρομητών (<https://support.google.com/youtube/answer/72857?hl=en>).

Είναι ομοίως σαφές από τα αναφερθέντα στο πραγματικό μέρος της παρούσας ότι το περιεχόμενο που βρίσκεται αναρτημένο στο ηλεκτρονικό κανάλι της εγκαλουμένης συνεπάγεται προφανείς κινδύνους για την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων. Ωστόσο, το περιεχόμενο αυτό είναι ελεύθερως προσβάσιμο στο κοινό χωρίς καμία απολύτως σήμανση καταλληλότητας και χωρίς να ελέγχεται με μέσα εξακρίβωσης της ηλικίας και άλλα τεχνικά μέσα η τυχόν ανηλικότητα των προσώπων που επιχειρούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτό. Οι κίνδυνοι αυτοί επιτείνονται και από το γεγονός ότι μέσω τόσο των προβαλλόμενων πλάνων όσο και των στίχων των τραγουδιών προωθούνται αρνητικά πρότυπα για θέματα όπως ιδίως: i) η εγκληματικότητα και ιδίως η οπλοκατοχή και η οπλοχρησία, ii) η εμπορία και η χρήση ναρκωτικών, iii) ο πλουτισμός και η επιτυχία μέσω της παρανομίας και της αντικοινωνικής συμπεριφοράς, iv) η θέση και ο ρόλος των γυναικών.

Ο κίνδυνος που το αναρτημένο στη ηλεκτρονικό κανάλι της εγκαλουμένης οπτικοακουστικό υλικό συνεπάγεται για την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων επιτείνεται εξάλλου έτι περαιτέρω και από το γεγονός ότι σε ορισμένες περιπτώσεις προάγεται μέσω των στίχων η βία και το μίσος κατά κάθε προσώπου το

οποίο στέκεται εμπόδιο στην πορεία προς την επιτυχία και τον έκνομο πλουτισμό, ενώ γίνονται συγκεκριμένες προς την κατεύθυνση αυτή αναφορές σε πρόσωπα (Light) και ομάδες προσώπων (ράπερς).

Σημειώνεται ότι η ίδια η πλατφόρμα του YouTube παρείχε στην εγκαλουμένη αποτελεσματικά μέσα αποκλεισμού των ανηλίκων από ακατάλληλα βίντεο, μέσω ιδίως της ενεργοποίησης από αυτήν του μηχανισμού περιορισμού ηλικίας (<https://support.google.com/youtube/answer/2950063?hl=el&co=GENIE.Platform%3DAndroid>). Δεν έκανε ωστόσο η εγκαλουμένη χρήση του ανωτέρω μηχανισμού, ούτε χρησιμοποίησε βέβαια κάποιο άλλο αντίστοιχο μέσο αποτελεσματικής ενημέρωσης του κοινού για την ακαταλληλότητα του προβαλλόμενου περιεχομένου και τους κινδύνους που αυτό συνεπάγεται για τους ανηλίκους.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η υποχρέωση χρήσης κατάλληλων μέσων αποκλεισμού των ανηλίκων από επιβλαβές για αυτούς περιεχόμενο είναι γενική και ισχύει χωρίς εξαιρέσεις, καταλαμβάνουσα ως εκ τούτου και τα προϊόντα μυθοπλασίας αλλά και τα πάσης φύσεως καλλιτεχνικά έργα. Επανεπιβεβαιώνεται άλλωστε έχει κριθεί ότι η συνταγματικώς προστατευόμενη ελευθερία της τέχνης υπόκειται σε όρια, μεταξύ αυτών και σε εκείνα που αφορούν στην υποχρέωση προσήκουσας σήμανσης των προγραμμάτων χάριν της προστασίας των ανηλίκων (ΣτΕ 910/2018, ΣτΕ 720/2018, ΣτΕ 3479/2017, ΣτΕ 146/2017, ΣτΕ 1929/2015, ΣτΕ 1667/2015, ΣτΕ 1176/2015, ΣτΕ 368/2015).

Ο ελεγχόμενος πάροχος όφειλε εξάλλου να είχε αιτηθεί την εγγραφή του στο οικείο μητρώο επιχειρήσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, καθώς η έγκριση της εγγραφής του στο ως άνω μητρώο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη νόμιμη παροχή των οπτικοακουστικών υπηρεσιών του, κατά τα σχετικώς αναφερόμενα στο νομικό μέρος της παρούσας.

Ενόψει των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλουμένη παραβίασε τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις. Επομένως, πρέπει να της επιβληθεί διοικητική κύρωση και δη: α) εκείνη του προστίμου για την προσβολή της ηθικής να πνευματικής ανάπτυξης των ανηλίκων και β) εκείνη της συστάσεως για την προβολή προγράμματος χωρίς εγγραφή στο οικείο μητρώο επιχειρήσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως της εγκαλουμένης και τον πολύ μεγάλο αριθμό των θεάσεων που συγκέντρωσαν τα αναρτηθέντα από αυτήν οπτικοακουστικά αρχεία κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο για την προσβολή της ηθικής και πνευματικής ανάπτυξης των ανηλίκων είναι εκείνο των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται, ομοφώνως, ότι η εταιρεία με την επωνυμία «ΓΚΕΚΑ ΕΛΕΝΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ», φορέας του ηλεκτρονικού καναλιού «AlphaPop Original», παραβίασε τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει σε αυτή: α) τη διοικητική κύρωση του προστίμου των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ για την προσβολή της ηθικής και πνευματικής ανάπτυξης των ανηλίκων και β) της συστάσεως όπως μην προβάλλει πρόγραμμα χωρίς εγγραφή στο οικείο μητρώο επιχειρήσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, με την απειλή επιβολής αυστηρότερων κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη χρηματική κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ΓΚΕΚΑ ΕΛΕΝΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ, που εδρεύει στη Νέα Ιωνία Αττικής, στην οδό Πανόρμου 9, ΤΚ 14232, με Α.Φ.Μ. 801573533, Δ.Ο.Υ. Νέας Ιωνίας.
2. Της Γκέκα Ελένης του, κατοίκου, στην οδό, με ΑΦΜ, Δ.Ο.Υ., ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 18^η Φεβρουαρίου 2025 και δημοσιεύτηκε την 15^η Απριλίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ